

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vesihuollosta

Khall 25.06.2025 § 199

344/00.02.01/2025

Valmistelija Hallintojohtaja Kyllönen Pinja, puh. 044 7255223

Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa liitteenä olevasta vesihuoltolain (119/2001) nojalla annettavasta luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vesihuollosta.

Tausta

Asetusehdotus liittyy hallituksen esitykseen eduskunnalle vesihuoltolain muuttamisesta (HE 40/2025 vp). Hallituksen esityksellä ehdotetaan toimeenpantavan Vesi on meidän -kansalaisaloitteeseen perustuva eduskunnan päätös vesihuollon omistuksesta. Muilla muutoksilla kehitettäisiin vesihuollon suunnittelujärjestelmää, täsmennettäisiin kunnan vesihuollon järjestämisvelvollisuutta, selkeytettäisiin vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen määrittämistä ja kiinteistöjen velvollisuutta liittyä laitoksen verkostoon, tehostettaisiin laitoksen talouden ylläpitoa, parannettaisiin vesihuollon maksujen kustannuskattavuutta ja läpinäkyvyyttä sekä tehostettaisiin lain valvontaa.

Tavoitteet

Vesihuoltolain nojalla annettaisiin valtioneuvoston asetus vesihuollosta. Asetuksessa säädettäisiin vesihuoltolain 5 a § mukaisen kunnan vesihuoltosuunnitelman sisällöstä, 9 a § mukaisesta omaisuudenhallintasuunnitelmasta, 15 a § mukaisesta varautumissuunnitelmasta ja vesihuoltolaitoksen palveluiden turvaamisesta, vesihuoltolain 20 a § mukaisen toimintakertomuksen sisällöstä, 20 d §:ssä tarkoitettuun vesihuollon tietojärjestelmään toimitettavista tiedoista ja tietojen toimittamisajankohdasta sekä annettaisiin tarkentavaa sääntelyä vesihuoltolain 16 §:ssä säädetystä velvollisuudesta lähettää pyytämättä talousveden laatu-, hinta- ja kulutustietoja vesihuoltolaitoksen asiakkaalle sekä asiakkaan velvoitteesta välittää nämä tiedot talousveden loppukäyttäjälle. Samassa yhteydessä kumottaisiin valtioneuvoston asetus vesihuollon tietojärjestelmästä ja tiedottamisesta (6/2023).

Linkit

<https://mmm.fi/sv/projekt2?tunnus=MMM020:00/2025> -

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon em. pyyntöön:

Asetuksella säädettäisiin muun muassa vesihuoltolaitosten varautumissuunnitelmista vesihuoltolain 15 a §:n mukaisesti sekä niiden palvelujen jatkuvuuden turvaamisesta.

Valtioneuvoston päätöksessä huoltovarmuuden tavoitteista (568/2024) vesihuolto on nimetty kriittiseksi osaksi yhteiskunnan infrastruktuuria. Päätöksen mukaan kriittiseksi infrastruktuuriksi katsotaan sellaiset palvelut, perusrakenteet ja niihin liittyvät toiminnot, jotka ovat välttämättömiä elintärkeiden yhteiskunnallisten toimintojen turvaamiseksi. Tähän infrastruktuuriin lukeutuvat niin fyysiset laitokset ja rakennelmat kuin myös sähköiset ja digitaaliset järjestelmät ja palvelut. Vesihuoltoa pidetään perustason palveluna, joka tulee turvata kaikissa turvallisuustilanteissa esimerkiksi yhdyskuntien, sosiaali- ja terveyspalvelujen, elintarviketuotannon, puolustuksen ja huoltovarmuuden kannalta keskeisten palvelujen tarpeisiin.

Myös Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa (16.1.2025) korostetaan vesihuollon merkitystä osana keskeisiä strategisia tehtäviä. Strategiassa todetaan, että vesihuoltolaitokset ja -verkostot muodostavat yhteiskunnan toiminnalle elintärkeää infrastruktuuria, johon tukeutuvat muun muassa terveydenhuolto, elintarvikehuolto ja pelastustoimi. Tavoitteena on varmistaa vesihuoltopalvelujen toimintavarmuus ja häiriötön saatavuus kaikissa olosuhteissa. Vesihuollon huoltovarmuutta koordinoi Huoltovarmuusorganisaation vesihuoltopooli. Kuhmon kaupunki korostaa vesihuoltopalvelujen toimintavarmuutta ja häiriötöntä saatavuutta.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.